

مقدمه

در این فصل، ۸ دیدگاه متفاوت در مورد رابطه فعالیت های اقتصادی تشریح می گردد و در جمع بندی، حد بهینه دخالت دولت و ارتباط دولت و اندازه رشد اقتصادی مورد بررسی قرار می گیرد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۱ - دیدگاه کلاسیک ها

از دید کلاسیک ها، اصالت با بازار است، از این جهت مخالف دخالت دولت در اقتصاد هستند. تفکر اقتصاد کلاسیک به پدر علم اقتصاد، آدام اسمیت، بر می گردد. به اعتقاد کلاسیک ها، تأمین نظم اقتصادی خود به خود و به صورت طبیعی، از طریق دست های نامرئی صورت می پذیرد (سازوکار قیمت).

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۱ - دیدگاه کلاسیک ها

از نظر کلاسیک ها، دولت ها همواره و بدون استثنا، بزرگترین اسراف کننده ها و ولخرج های جامعه هستند .

نظریه پردازان اقتصاد کلاسیک بر این عقیده اند که فعالیت اقتصادی انسان بدون اینکه خود او آگاه باشد، مطابق مصلحت و نفع جامعه است. به عبارتی جمع منافع فردی باعث ایجاد منفعت اجتماعی می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۱ - دیدگاه کلاسیک ها

دخالت دولت از دید کلاسیک ها در ۳ حالت مجاز است :

۱- ایجاد امنیت و عدالت اجتماعی .

۲- دفاع از کشور در مقابل تهدیدات خارجی .

۳- ایجاد تأسیسات عام المنفعه .

از دیگر اقتصاد دانان کلاسیک، جان باتیست سی، دولت را کارفرمای صنعتی ناصالحی می داند که می باید هرچه بیشتر از مخارج خود بکاهد؛ یعنی دخالت خود در اقتصاد را به حداقل ممکن برساند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۲ - دیدگاه سوسیالیستی

این دیدگاه توسط مارکس در کشور شوروی، در مقابل نارسایی های عقاید کلاسیک ها بوجود آمد .

دیدگاه سوسیالیستی بر خلاف دیدگاه اصالت بازار، دیدگاه اصالت دولت است .
از دید سوسیالیست ها، مالکیت حق طبیعی نبوده بلکه نوعی انحصار است که توسط انسان ایجاد شده و باعث ایجاد دشواری و خطر می گردد .
مالکیت تا جایی محترم است که مفید حال عموم جامعه باشد؛ در نتیجه دولت وظیفه حمایت از نفی مالکیت را دارد؛ به عبارتی دولت می باید حداکثر دخالت خود را در اقتصاد داشته باشد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۲ - دیدگاه سوسیالیستی

از دید این گروه بازار به معنای معمول وجود ندارد و دولت متولی تمام امور اقتصاد است .
به عبارتی، دولت وظایف بازار (تخصیص، توزیع و تولید) را به عهده می گیرد .
در اقتصاد سوسیالیستی، بازار شکل نمی گیرد و قیمت ها معنا دار نیستند .
این اقتصاد به نام اقتصاد متمرکز یا برنامه ای نیز معروف است .
در دوران معاصر، برخی از کشورها مانند شوروی سابق و تا حدودی چین و کره شمالی نظام سوسیالیستی را تجربه کرده اند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۳- نظریه کینز

کینز در کتاب خود نظریه هایی را ارائه کرد که اقتصاد را از بحران نجات داد .
توصیه ها و استدلال کینز ناقض نظریه اشتغال کامل کلاسیک ها بود .
کینز دخالت دولت در امور اقتصادی را به منظور حذف رکود و رسیدن به اشتغال کامل با اهمیت تلقی نمود و توانست اقتصاد آمریکا و سایر کشورها را که دچار رکود بودند نجات دهد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۳- نظریه کینز

دولت می باید با سیاست های مالی و سایر سیاست ها، سطح تقاضا برای مصرف و حجم سرمایه گذاری را افزایش دهد و از این طریق بیکاری را حذف و به سمت اشتغال کامل گام بردارد؛ حتی در صورت ایجاد کسری بودجه .
برخلاف کلاسیک ها، کینز عقیده داشت که اگر سرمایه گذاری های بخش خصوصی و مصرف ملی برای تأمین کار برای همه کافی نباشد، دولت می باید دخالت کند و از طریق سرمایه گذاری، تقاضای موثر را ایجاد نماید.

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۴- نظریه اقتصاددانان کلاسیک جدید

انتظارات عقلایی محور اصلی بحث های کلاسیک های جدید است .
کلاسیک های جدید که عمدتاً با لوکاس، سارژنت و والراس شناخته می شوند، توانستند با نظریات خود بحران تورم رکودی ایجاد شده در سال ۱۹۷۰ را توضیح دهند .
مهم ترین ویژگی این مکتب، علاوه بر تأکید بسیار زیاد بر انسان عقلایی، این است که فرض های متفاوتی را در مورد بخش عرضه اقتصاد لحاظ می کنند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۴- نظریه اقتصاددانان کلاسیک جدید

از دید اقتصاد دانان کلاسیک جدید، برخلاف نظریات کینز، طرف تقاضا اهمیتی نداشته و طرف عرضه اقتصاد دارای اهمیت می باشد.
به عبارتی عرضه کامل تولید به سطح تقاضای موثر وابسته است .
از نظر این گروه دولت نباید در اقتصاد دخالت مستمر داشته باشد و وظیفه دولت، ایجاد ثبات اقتصادی پایدار است .
در صورت ایجاد بی ثباتی در اقتصاد، دولت برای دوره کوتاهی حق دخالت در اقتصاد را دارد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۵- نظریه مکتب پولی (پول گرایان)

این مکتب که به عنوان مکتب شیکاگو نیز شناخته می شود توسط فریدمن پایه گذاری شد .
فریدمن احیا کننده نقش پول و ارتباط پول با فعالیت اقتصادی در اقتصاد است .
از دید وی، جریان پول به سطح اشتغال ارتباط داشته و این ارتباط از طریق مکانیزم نرخ بهره صورت می گیرد .
همبستگی بین بازار پول و بازار کالا توسط این مکتب تأکید می شود و این رد دیدگاه قانون سی (Sey) است .
قانون سی (Sey) بدین معنا است که تقاضا، عرضه خود را ایجاد می کند. به عبارتی از دید قانون سی (Sey) بازار پول با بازار کالا ارتباطی ندارد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۵- نظریه مکتب پولی (پول گرایان)

این مکتب بعدها معرف نظریه مقداری پول بود .
این مکتب علاوه بر دیدگاه های اقتصادی در بحث های سیاسی نیز وارد شده است .
طبق این مکتب، معیارهایی مانند : آزادی فعالیت اقتصادی، سیاست آزادی کسب و کار، حاکمیت بازار آزاد و دفاع بی قید و شرط از انگیزه های سود و سرمایه گذاری و عدم مداخله دولت در امور اقتصادی لازم شمرده می شود .
نظریه پولی نیز همانند نظریه اقتصاددانان کلاسیک جدید و اقتصاددانان کلاسیک مخالف دخالت دولت در تمام شئون اقتصادی است .
از دید فریدمن، بدون آزادی اقتصادی، آزادی سیاسی پایدار نیست .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۵- نظریه مکتب پولی (پول گرایان) - ادامه

براساس این دیدگاه دولت دارای ۲ وظیفه می باشد:

۱- ایجاد زمینه لازم برای تغییر شکل قوانین

۲- ایفای نقش داوری در بازی اقتصادی

به طور کلی فریدمن معتقد است که دولت می باید وظایفی را به عهده بگیرد که از عهده بازار ساخته نیست .

قوانین، ضوابطی هستند که نظام سرمایه داری صریحاً به آنها نیاز دارد؛ مانند: قانون مالکیت، قوانین انعقاد قراردادها، چاپ انحصار، قوانین ضد انحصار .

منظور از داوری، بحث های امنیتی، ایجاد میانجی گری توسط دستگاه های امنیتی، دیوان عالی و بحث های مرتبط با بانک مرکزی کشور است .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۵- نظریه مکتب پولی (پول گرایان)

بحث دیگر در مکتب پول گرایان، ارتباط پول با درآمد ملی براساس تفکر پول گرایان و نقش آنها به عنوان سیاست مالی است (نظریه مقداری پول) .

$$MV=PY$$

M : میزان حجم پول در جامعه

V : سرعت گردش پول در جامعه

P : سطح عمومی قیمت ها

Y : میزان تولید بر حسب کالا

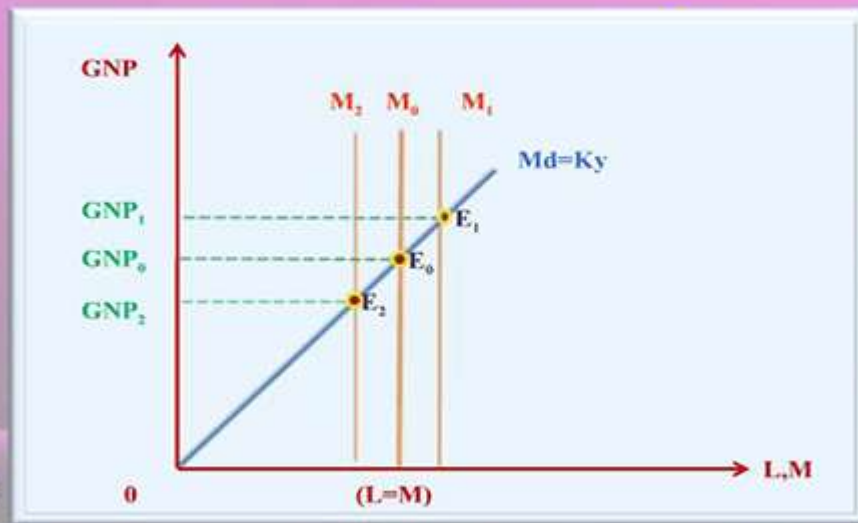
سیاست های مالی منجر به افزایش سطح عمومی قیمت ها (تورم) می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۵- نظریه مکتب پولی (پول گرایان) - ادامه

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۵- نظریه مکتب پولی (پول گرایان)

در نظریه پولی فریدمن، عرضه و تقاضای پول، تعیین کننده درآمد ملی هستند .
در اقتصاد کینزی، بازار پول مبتنی بر نظریه تعادل نرخ بهره است. هر تغییری در عرضه پول باعث تغییر در نرخ بهره می گردد .
مکتب پول گرایان، برای سیاست های مالی دولت جایگاهی قائل نیست .
آنچه در مکتب پول گرایان در رابطه با مالیه عمومی مطرح است نوعی بینش پول گرایی به سیاست های مالی است .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۶- نظریه ماسگریو

اعتقاد وی بر این است که سازوکار بازار به تنهایی قادر به انجام تمامی وظایف اقتصادی و اجتماعی نمی باشد (بازار قادر به انجام وظایف اصلی اقتصاد نیست) .
به منظور ایجاد اشتغال بالا، ثبات قیمت ها و نرخ رشد مطلوب، دولت ملزم به دخالت بوده و دخالت های دولت نیز به شکل اصلاح، تقویت و تکمیل ساختار قانونی دولت است .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طویی می باشد

۶- نظریه ماسگریو

از دید ماسگریو، فعالیت اقتصادی دولت تحت عنوان وظایف مالیه عمومی دولت، در ۳ بخش اصلی :
تخصیص، توزیع و تثبیت طبقه بندی و تعریف می شود.
۱- وظیفه تخصیصی : خط مشی و سیاست های مختلف دولت در تقسیم منابع بین بخش های عمومی و خصوصی، تخصیص نامیده می شود .
دولت به منظور تخصیص بهتر منابع بین کالاها و بین بخش های دولتی و خصوصی می باید دخالت کند؛ مثال بارز آن ایجاد انحصار است .
بدون دخالت دولت این انحصارها باعث حالت های نابهینه در اقتصاد می شوند؛ یعنی اقتصاد را از شرایط رقابت کامل دور می کنند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طویی می باشد

۶- نظریه ماسگریو - ادامه

۲- وظیفه توزیع:

اگر تمام افراد از منابع یکسانی برخوردار باشند، توزیع ناعادلانه درآمد به طور نسبی کاهش می یابد .

دولت با سیاست های خود می تواند وضع درآمدی افراد فقیر را بهبود داده و به عبارت دیگر باز توزیع درآمد و منابع را صورت دهد .

یکی از مکانیزم های انجام این کار، رایگان کردن برخی از کالاها برای افراد فقیر و کم درآمد و روش دیگر گرفتن مالیات های تصاعدی بر درآمدهای بالا و پرداخت یارانه به خانوارهای با درآمد پایین است .

نکته : سیاست های مرتبط با توزیع ممکن است هزینه های قابل ملاحظه ای داشته باشد که می باید در تحلیل ها مورد نظر قرار گیرد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۶- نظریه ماسگریو

دولت باید مشخص نماید که چه افرادی ملزم به پرداخت به دولت هستند و چه افرادی باید از هزینه هایی که دولت می پردازد (یارانه ها) استفاده کنند .

در تمام نظام های اقتصادی، صرف نظر از ایدئولوژی حاکم بر جامعه و دولت، پاسخ این سوال تا حد زیادی به ساختار سیاسی و نقش گروه های مختلف اجتماعی در تصمیمات عمومی بستگی دارد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۶- نظریه ماسگریو - ادامه

۳- وظیفه تثبیت (تأمین ثبات اقتصادی)

زمانی که تقاضای کل به هر دلیلی بیش از حد افزایش پیدا کند و عرضه متناسب با آن تقاضا وجود نداشته باشد و امکان ایجاد فشار تورمی در اقتصاد وجود داشته باشد، دولت ها می باید از طریق افزایش مالیات یا از طریق کاهش هزینه های دولتی خود و یا ترکیبی از این دو، سیاست تقاضای کل و فشار تورمی را کاهش دهند .

همچنین در حالتی که اقتصاد در رکود و بیکاری ناشی از کمبود تقاضای کل است، دولت ها باید تلاش کنند تا از طریق سیاست های مالی انبساطی (افزایش مخارج دولت یا کاهش مالیات) باعث افزایش تقاضای کل شوند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۶- نظریه ماسگریو

بودجه دولت (درآمد دولت) ناشی از مالیات ها و سایر منابع و مخارج دولت، می تواند از طریق کاهش و افزایش آن باعث ایجاد ثبات و برطرف کردن نوسانات اقتصادی (مانند تورم بیکاری) شود .

استفاده از سیاست های بودجه ای، ابزاری برای حفظ اشتغال مطلوب و حفظ ثبات سطح عمومی قیمت ها و دسترسی به نرخ مناسبی برای رشد محسوب می گردد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۶- نظریه ماسگریو - ادامه

استفاده از ابزارهای سیاست پولی مانند تغییر نرخ ذخیره قانونی، تغییر نرخ تنزیل مجدد و عملیات بازار باز نیز می تواند باعث موفقیت بیشتر در سیاست تثبیت گردد .
ثبات در اقتصاد می تواند از طریق سیاست های پولی و یا سیاست های مالی ایجاد گردد .
سیاست های مالی، تغییر در مخارج دولت و تغییر در مالیات ها است .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۶- نظریه ماسگریو

نرخ ذخیره قانونی : نرخي است که بانک های تجاری موظفند آن را نزد بانک مرکزی سپرده بگذارند .
نرخ تنزیل مجدد : نرخي است که بانک ها اوراق و وام های خود را نزد بانک مرکزی تنزیل می کنند .
عملیات بازار باز : خرید اوراق قرضه قبلاً منتشر شده، یا فروش اوراق قرضه است .
این ۳ ابزار ذکر شده، منجر به تغییر حجم پول و یا سیاست های پولی می گردد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۷- نظریه اقتصاد سمت عرضه

این نظریه از اوایل دهه ۱۹۸۰ اساس سیاست های اقتصادی دولت آمریکا را تشکیل داد .
این نظریه مبتنی بر نظریه پول گرایان و به خصوص عقاید فریدمن است .
طرفداران این نظریه معتقدند که سمت عرضه اقتصاد با اهمیت می باشد .
براساس این نظریه، اولین گام به منظور تشویق فعالیت های تولید بخش خصوصی، کاهش مالیات ها است .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۷- نظریه اقتصاد سمت عرضه

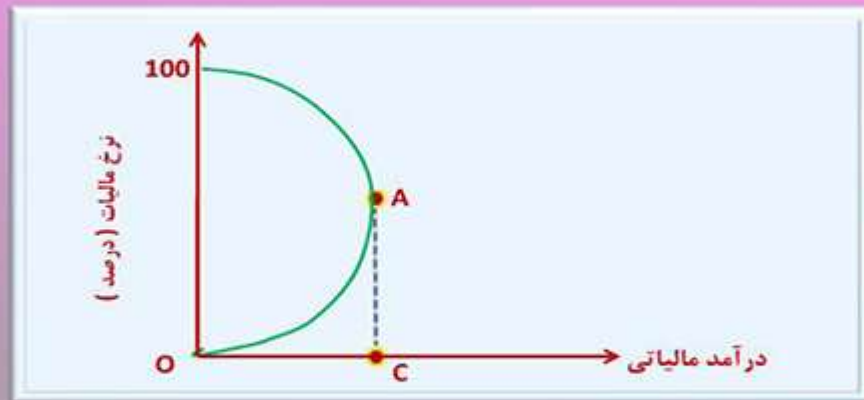
به طور کلی اقتصاددانان طرفدار این دیدگاه به دو گروه اصلی تقسیم می شوند :
گروه اول به اهمیت انگیزه های مالیاتی در توسعه و افزایش رشد اقتصادی از طریق تأثیری که کاهش مالیات بر پس انداز و سرمایه گذاری دارد، تأکید دارند .
اعتقاد این گروه مبتنی بر کاهش مالیات به منظور افزایش رشد اقتصادی است .
گروه دوم معتقدند که اثرات کاهش مالیات بر پس انداز، سرمایه گذاری و عرضه نیروی کار بسیار زیاد بوده و کاهش مالیات ها باعث افزایش درآمدهای دولت می گردد .
طبق عقاید این گروه افزایش مالیات ها منجر به دو مسئله اساسی می گردد :
۱- تمایل به فرار از مالیات افزایش می یابد .
۲- انگیزه فعالیت های اقتصادی و از این طریق سرمایه گذاری و مصرف نیز کاهش می یابد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۷- نظریه اقتصاد سمت عرضه

بررسی هایی که نشان دهنده اثرات منفی مالیات ها بر تولید است، توسط فردی به نام لافر در سال ۱۹۸۰ انجام شد. این مسئله با منحنی لافر شناخته شده است.

در دامنه OA با افزایش نرخ مالیات، درآمد مالیاتی نیز افزایش می یابد.
در دامنه AB با افزایش نرخ مالیات، درآمد مالیاتی نه تنها افزایش ندارد بلکه کاهش می یابد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۸- نظریه قانون اساسی اقتصاد

این نظریه در سال های دهه ۱۹۷۰ به وسیله اقتصاددان آمریکایی جیمز بوکانون مطرح شد. طبق این نظریه، به دلیل اینکه سیاست های اقتصاد کلان، رشد و توسعه اقتصادی را در بر دارند، نباید به طور مستمر و به سهولت تغییر و تحول داشته باشند؛ به عبارتی دولت می باید دخالت خود را منظم و در چهارچوب قانون اساسی مطرح شده برای اقتصاد، صورت دهد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

۸ - نظریه قانون اساسی اقتصاد

نظریه قانون اساسی اقتصاد، مداخله دولت در اقتصاد را به وسیله قانون اساسی محدود می نماید. سیاست های پولی و مالی، سیاست های مربوط به توزیع درآمد و سایر سیاست هایی که وظیفه توزیع، تخصیص و یا تثبیت اقتصاد را دارند می باید منطبق بر مفاد قانون اساسی باشند .

۸ نظریه مطرح شده در یک طیف قرار می گیرند که در یک طرف این طیف، نظریات دخالت حداکثر دولت در همه شئون اقتصاد است (نظریات جمع گرا و یا سوسیالیستی) و در طرف دیگر این طیف، اقتصاد کلاسیک است که طبق آن دولت باید حداقل دخالت را در اقتصاد داشته باشد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

حد مطلوب فعالیت های دولت چه میزان است؟

به این دلیل که حد مطلوب و بهینه دخالت دولت تابع یک اصل پویا است و در طول زمان تغییر می کند پاسخ صریح و روشنی برای سؤال فوق وجود ندارد .

به طور کلی ترکیبی از نظریه های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی به علاوه ی قضاوت های ارزشی و معنوی، حد بهینه دولت را در هر مقطعی از زمان و در هر کشوری مشخص می نماید .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

چگونه با توزیع و تخصیص امکانات محدود می توان به بالاترین حد رفاه، فایده و مطلوبیت اجتماعی رسید؟

در اقتصاد بازار، پولی که فرد برای خرید کالایی پرداخت می کند و مطلوبیتی که کسب می کند دقیقاً برابر با مطلوبیتی است که از خرید سایر کالاها به دست می آورد. این برابری در چهارچوب فرضیه بازار رقابت کامل و از طریق قیمت است.

درحالتی که فعالیت های اقتصادی تنها منحصر به بخش خصوصی باشد، حد مطلوب توزیع منابع تحقق می یابد.

تولید و توزیع باید در نقطه ای صورت گیرد که هزینه نهایی اجتماعی برابر با فایده نهایی اجتماعی باشد. در صورت تحقق این شرط، حداکثر فایده و رفاه ایجاد می گردد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

چگونه با توزیع و تخصیص امکانات محدود می توان به بالاترین حد رفاه، فایده و مطلوبیت اجتماعی رسید؟

قسمت عمده ای از فعالیت های اقتصادی توسط بخش عمومی انجام می شود. در این صورت اگر در بازار تساوی هزینه نهایی اجتماعی و فایده نهایی اجتماعی ایجاد شود، $MSC=MSP$ خواهد بود. در استفاده از منابع کمیاب برای رسیدن به بالاترین فایده اجتماعی، تحقق این تساوی در بخش عمومی نیز ضرورت دارد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

اندازه ی دولت و رشد اقتصادی

دخالت دولت باعث افزایش رشد اقتصادی یا کاهش رشد اقتصادی می گردد؟
بعد از ناکامی اقتصاددانان کلاسیک در مقابله با بحران بزرگ، از اوایل ۱۹۳۰ با دخالت دولت در اقتصاد، هزینه های بخش دولتی افزایش یافت و نتیجه دخالت دولت در اقتصاد رشد شدید اقتصاد بود و رابطه مستقیمی بین این دو ایجاد شد .
اما دخالت دولت در سال های بعد از آن باعث کاهش رشد اقتصادی شد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

اندازه ی دولت و رشد اقتصادی

بسیاری از اقتصاددانان از جمله "میردال" تأکید دارند که دخالت دولت در اقتصاد می تواند رشد اقتصادی را تقویت نماید؛ زیرا دولت می تواند امکان کاهش نابرابری های اجتماعی در اقتصاد را فراهم کند .
گروه مخالف این نظر که عمدتاً کلاسیک ها هستند عقیده دارند که گسترش بیش از اندازه دولت در فعالیت های اقتصادی ممکن است تولید و انباشت سرمایه بخش خصوصی را کاهش دهد و باعث محدود شدن بخش خصوصی و کند شدن رشد اقتصادی گردد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

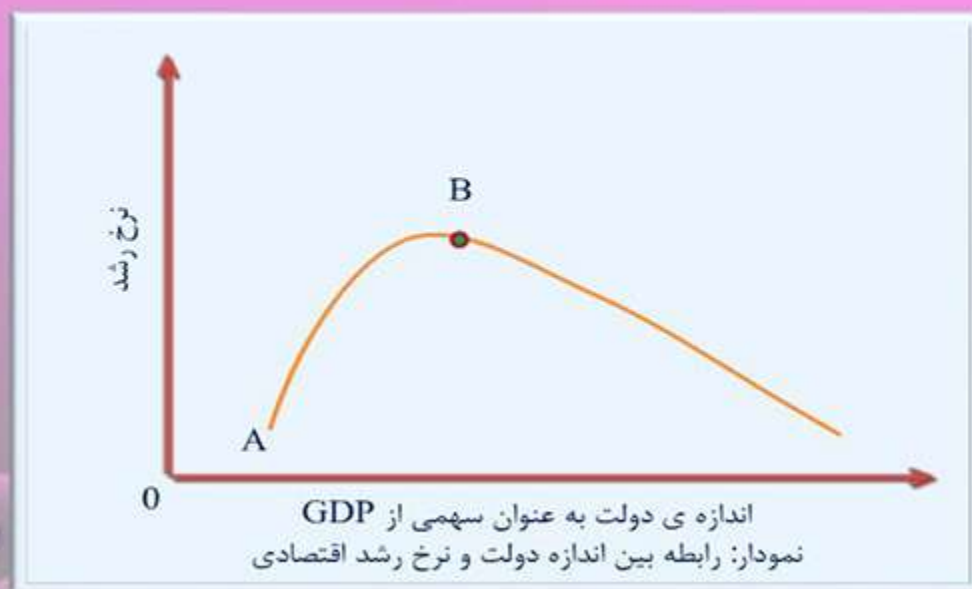
اندازه ی دولت و رشد اقتصادی - ادامه

اکثر اقتصاددانان بر این عقیده اند که میزان مطلوب دخالت دولت در اقتصاد، با توجه به مباحث ذکر شده در فصل دوم (موارد شکست بازار، مانند وجود کالاها و خدمات عمومی، آثار و پیامدهای خارجی، انحصارهای طبیعی و رفع نارسایی های بازار رقابت) در جهت تقویت و رشد اقتصادی است و دخالت دولت بیش از این مقدار منجر به کاهش رشد اقتصادی می گردد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

اندازه ی دولت و رشد اقتصادی

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

اندازه ی دولت و رشد اقتصادی

طبق قانون واگنر، با رشد درآمد سرانه در اقتصاد، اندازه نسبی بخش عمومی نیز افزایش می یابد .
دو دلیل عمده این افزایش :

- ۱- هرچه به سمت دولت رفاه پیش می رویم، با افزایش سطح انتظارات مردم درخصوص امنیت، آموزش و بهداشت، دولت برای پاسخگویی به این انتظارات می باید هزینه هایی را تقبل کند .
- ۲- با حرکت به سمت دخالت بیشتر دولت در اقتصاد، سازمان های دولتی مانند تأمین اجتماعی و... تمایل به توسعه دارند اما پس از نقطه ای با بزرگ تر شدن دولت، رشد اقتصادی کاهش می یابد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد